

Dostojevskij o Slovanech a Evropě. Napsáno před 150 lety, porovnejte s dneškem a nebudete věřit!!!

- CZ24 News | 15. ledna 2024

RUSKO: nebude mít a nikdy ještě nemělo takových nenávistníků, závistlivců, pomlouvačů a dokonce zjevných nepřátel, jako všechna ta slovanská plemena, jakmile je jen Rusko osvobodí a Evropa dá souhlas uznat je za osvobozené!

A nechť mi nenamítají, nechť se se mnou neprou, nekřičí na mne, že přeháním, a že jsem nepřítel Slovanů! Já naopak miluji velmi Slovan, ale hájit se nebudu, protože vím, že všechno to stane právě tak, jak říkám a to ne pro nízký, nevďěčný prý charakter Slovanů, mají v tom smyslu charakter jako všichni – nýbrž proto, že takové věci se na světě ani nemohou jinak dít. Nebudu se o tom šířit, ale vím, že naprosto nemáme žádat od Slovanů vděčnosti, na to se musíme připravit předem.

Začnou pak po osvobození nový život, opakují, právě tím, že si vyprosí od Evropy, například od Anglie a Německa záruku a protektorát nad svou svobodou, a ačkoli bude v koncertu evropských mocností i Rusko, přece to učiní právě pro ochranu od Ruska. Začnou určitě tím, že ve svém nitru, ne-li nahlas, řeknou si a ujistí se o tom, že Rusku nejsou povinni nejmenší vděčnosti, naopak že se před vládčivostí Ruska zachránili při sjednání míru jedině intervencí evropského koncertu a kdyby se do toho nevmísila Evropa, pak by je Rusko, když je odňalo Turecku (či komukoli jinému – pozn.red.), spolkló ihned „majíc na mysli rozšíření hranic a založení velikého Všeslovanského císařství k porobení Slovanů lačnému, chytrému a barbarskému velkoruskému plemeni“.

Dlouho, ó, dlouho ještě nebudou s to uznat nezištnost Ruska a velikého, svatého, neslýchaného ještě vztyčení praporu nejvznešenější ideje, ze všech idejí, kterými je živ člověk, a bez kterých lidstvo, přestanou-li v něm žít ty ideje, zakrsává, mrzačí se a umírá v jizvách a v bezmocnosti.

Zdaž na příklad nynější lidovou ruskou válku, celého ruského lidu s carem v čele, pozvednutou proti zlosynům k osvobození nešťastných národů, zda pochopili tuto válku Slované nyní, co myslíte? Ale o nynější chvíli mluvit nebudu, nad to pak nás Slované ještě potřebují, osvobozujeme je, ale později, až je osvobodíme a oni se nějak zařídí – uznají tu válku za velký hrdinský čin, podniknutý pro jejich osvobození, uznají?

Za nic na světě to neuznají! Naopak, vyličí jako politickou a později i vědeckou pravdu, že kdyby nebylo po celých těch sto let osvoboditele Ruska, pak by se byli už dávno a dávno dovedli osvobodit sami od Turků, svými schopnostmi nebo s pomocí Evropy, která zase, kdyby nebylo na světě Ruska, nejen by nic neměla proti jejich osvobození, nýbrž by je i sama osvobodila. Toto chytré učení existuje u nich dojista už teď a později se u nich vyvine ve vědecké a politické axioma. Nejen to, i o Turcích začnou mluvit s větší úctou než o Rusku. Možná, že se celé století nebo ještě déle, budou stále chvět o svobodu a bát se vládčivosti Ruska; budou podlézat evropským státům, budou pomlouvat Rusko, dělat na ně klepy a intriky proti němu.

Ó, nemluvím o jednotlivých osobnostech: budou tací, kteří pochopí, co znamenalo, znamená a bude pro ně vždy znamenat Rusko. Pochopí celou majestátnost a celou svatost věci Ruska a veliké ideje, jejíž prapor vztyčí Rusko v lidstvu. Ale lidé ti, zvláště na začátku, budou v tak ubohé menšině, že budou podrobeni posměchu, nenávisti a dokonce politickému pronásledování.

Zvláště bude osvobozeným Slovanům příjemné říkat a roztrubovat na celý svět, že jsou plemeny vzdělanými, schopnými vznešené evropské kultury, kdežto Rusko je země barbarská, chmurný severský kolos, dokonce ani ne čisté slovanské krve, pronásledovatel a nepřítel evropské civilizace. Objeví se u nich ovšem hned od počátku konstituční vláda, parlamenty, odpovědní ministři, řečníci, řeči. Bude je to neobyčejně těšit a okouzlovat. Budou v opojení, čtouce o sobě v pařížských a v londýnských novinách telegramy, zvěstující celému světu, že po dlouhé parlamentní bouři padla konečně vláda v (dosad' libovolnou slovanskou zemi – pozn.red.) a sestavila se nová z liberální většiny a že nějaký (jméno dosadit dle libosti – pozn.red.) dal konečně souhlas přijmouti portefeuille ministerského předsedy. Rusko se musí vážně připravit na to, že se všichni tito osvobození Slované vrhnou s opojením do Evropy, až do ztráty své individuality nakazí se evropskými formami, politickými a sociálními. A tak budou muset prožít celou a dlouhou periodu evropeismu, než pochopí alespoň něco ze svého slovanského významu a svého zvláštního slovanského poslání v lidstvu.

Mezi sebou se budou tyto zemičky věčně svářit, věčně si navzájem závidět a proti sobě navzájem intrikovat. Ve chvíli nějakého vážného neštěstí obrátí se ovšem určitě k Rusku o pomoc. Necht' si budou sebe více nás nenávidět, pomlouvat a klevetit o nás v Evropě, koketující s ní a ujišťující ji láskou, přec budou vždy instinktivně cítit (ovšem ve chvíli neštěstí a nikoli dříve, že Evropa je přirozeným nepřítelem jejich jednoty, byla jím a bude vždy, a že existují-li na světě, pak jedině proto, že stojí obrovský magnet – Rusko, které neodolatelně přitahuje všechny k sobě a tím udržuje jejich celistvost a jednotu. Budou dokonce i takové chvíle, kdy budou s to téměř už vědomě souhlasit, že kdyby nebylo Ruska, velikého východního střediska a velké přitažlivé síly, pak by se jejich jednota ihned rozpadla, rozptýlila se na chumáčky, a to dokonce tak, že sama jejich národnost by zmizela v evropském oceánu, jako mizí několik jednotlivých kapek v moři.

Rusku se na dlouho dostane trápení a snahy je smířit, dodávat jim rozumu a při příležitosti dokonce snad za ně tasit meč. Ihned ovšem vzniká otázka: v čem je tu prospěch Ruska, proč se Rusko bilo za ně sto let, obětovalo krev svou, síly, peníze? Snad ne jen proto, aby sklidilo tolik malinké směšné nenávisti a nevědky? Ó, ovšem, Rusko si přec jen bude vždy uvědomovat, že střediskem slovanské jednoty je ono, že žijí-li Slované svobodným národním životem, pak proto, že ono to chtělo a chce, že to všechno ono dokonalo a vytvořilo. Jaký však prospěch přinese Rusku toto vědomí kromě námah, mrzutostí a věčných starostí?

Odpověď je těžká a nemůže být jasná.

Předně Rusku, jak je obecně známo ani nenapadne a nikdy ani nesmí napadnout, aby rozšířilo své teritorium na účet Slovanů, připojilo je k sobě politicky, udělalo z nich země, gubernie atd. Všichni Slované podezřívají Rusko z této snahy už teď, stejně jako celá Evropa, a budou podezírat i ještě sto let v budoucnosti. Necht' však uchová Bůh Rusko od takových snah; čím více prokáže té nejúplnější politické nezištnosti stran Slovanů, tím jistěji dosáhne jejich spojení kolem sebe později, v průběhu věků, o sto let později. Tím, že naopak přinese Slovanům od samého začátku co nejvíce politické svobody a vzdálí se jakéhokoli opatrovnictví a dozoru nad nimi a prohlásí jim jen, že vždy vytasí meč na ty, kteří sáhnou na jejich svobodu, národnost, Rusko se tím samým zbaví strašných starostí a námah udržet mocí toto opatrovnictví a politický vliv na Slovany, který je ovšem nenáviděn, a který je Evropě vždy podezřelý. Avšak tím, že projeví nejúplnější nezištnost, Rusko také zvítězí a přitáhne nakonec k sobě Slovany: s počátku budou se utíkat k němu v neštěstí, ale později se jednou i k němu vrátí a přilnou k němu všichni, už s úplnou, dětskou důvěřivostí. Všichni se vrátí do rodného hnízda.

Ovšem jsou různé učené a dokonce i poetické názory i nyní mezi mnoha Rusy. Tito Rusové čekají, že nové, osvobozené a k novému životu vzkříšené slovanské národnosti začnou právě tím, že přilnou k Rusku jako k jejich matce a osvoboditelce a že nepochybně a v nejkratší době vnesou mnoho nových a ještě neslýchaných prvků do ruského života, rozšíří Slovanstvo Ruska, duši Ruska budou mít vliv dokonce na ruský jazyk, literaturu, tvorbu, obohatí Rusko duchovně a ukáží mu nové obzory.

Přiznávám, že se mi to vždy zdálo u nás pouze učeným nadšením; pravda však je v tom, že něco se ovšem stane v tom smyslu nepochybně, ale ne dříve, než na příklad za sto let, ale zatím, a to možná, že celé století, Rusko vůbec nebude mít co brát od Slovanů ani z jejich idejí, ani z literatury, a na to, aby nás učili, na to ještě hrozně málo dorostli. Naopak celé toto století bude Rusko snad musit zápasiti s omezeností a tvrdohlavostí Slovanů, jejich špatnými zvyky, s nepochybnou a brzkou zradou slovanství pro evropské formy politických a sociálních řádů, na které se lačně vrhnou.

Po rozřešení Slovanské otázky čeká Rusko zřejmě rozřešení otázky Východní. Dlouho ještě nynější Slované nepochopí, co je to Východní otázka! A ani slovanského sjednocení v bratrství a shodě nepochopí ještě velmi dlouho. Vysvětlovat jim to prací a velikým příkladem bude stálým úkolem Ruska v budoucnosti. Zase se řekne: k čemu to všechno je a nač by Rusko bralo na sebe takovou práci? Nač? Aby žilo vysokým životem, velikým životem, aby svítilo světu velikou, nezištnou a čistou ideou, ztělesnilo a vytvořilo v konečném konci veliký a mohutný organismus bratrského svazu plemen, vytvořilo tento svaz nikoli násilím, nikoli mečem, nýbrž přesvědčením, příkladem, láskou, nezištností, světlem; aby povzneslo posléze všechny ty malé k sobě a k pochopení mateřského svého poslání – to je cíl Ruska, to je i jeho prospěch, chcete-li.

Nebudou-li národové žít vznešenými nezištnými ideami a vznešenými cíli sloužení lidstvu, nýbrž budou sloužit svým „zájmům“, pak zhynou tyto národové nepochybně, ztuhnou, zeslábnou a zemřou. Ale není vyšších cílů, než jsou ty, které postaví před sebe Rusko, sloužíc Slovanům nezištně a nežádajíc od nich vděčnosti, sloužíc k jejich mravnímu (a nejen politickému) sjednocení ve veliký celek. Pak teprve řekne všeslovanství své nové uzdravující slovo všemu lidstvu... Vyšších cílů na světě není. Nemůže tudíž býti ani nic „prospěšnějšího“ Rusku, než mít vždy před sebou tyto cíle, stále více si je ujasňovat sobě samému, stále více se povznášet duchem ve věčné, stálé a skvělé práci své pro lidstvo.

Bude-li konec nynější války šťastný – Rusko nepochybně vstoupí do nové a nejvyšší fáze svého bytí...

AUTOR: Dostojevskij

Zpracoval: Peter008/Pokec24

[ZDROJ](#)